



Coves d'en Bach

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Torrent Daniel
Alçada: 147

Coordenades:

Latitud: 41.52079
Longitud: 2.35795
UTM Est (X): 446430
UTM Nord (Y): 4596771

Classificació

Número de fitxa: 08214 - 393
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle: XVIII-XIX
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: La cova del palo-santo té al seu interior un matalàs de grans dimensions i un sofà a l'exterior que taponen l'entrada.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 6670008DF4967S0001EU
Fitxes associades:
[Torrent Daniel](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 13/04/2015 - 02:00

Descripció

Coves excavades en un marge de sauló, per sota d'una feixa, en el vessant dret tot pujant des del nucli urbà pel torrent Daniel. La primera d'elles es troba just a sota d'un arbre palo-santo (*diospyros kaki*). Té una fondària total d' 1, 60 m, una gran cambra circular de 2,50 m, i una alçada d' 1,50 m. Al seu interior, al fons, hi ha un banc corregut, buidat en el sauló, de 0, 30 cm aproximadament. L'interior té un bon estat de conservació i probablement el seu accés era a través d'un passadís o corredor no massa llarg. Està orientada a sud-oest. Al seu interior s'hi poden observar les marques deixades al sostre i parets per l'escoda. A banda i banda de la boca hi ha un banc de pedra.

Observacions:

Les coordenades de la segona cova que està ensorrada són: X:446461 Y: 4596768 Z: 147. es tractaria d' una cova de petites dimensions, possiblement per endreçar-hi les eines i el càntir més que per arrecerar el pagès.

Història

Les coves de sauló formen part del patrimoni vinícola del paisatge maresmenc. Són construccions realitzades aprofitant els marges saulonencs de les vinyes per tal d'endreçar-hi les eines o bé per a protegir-se de les inclemències del temps. Aquest tipus de construccions les localitzem sobretot allí on el terreny és més costerut i les terrasses més estretes, dificultant la construcció d'una barraca de pedra o maó. Per a la construcció d'una cova de sauló, calien eines de picapedrer, com l'escoda i la mitja escoda, el cabàs i la pala. En primer lloc s'havia de localitzar un marge de sauló arrecerat del vent i la pluja. En segon lloc, que el sauló no hagués patit un procés de meteorització irreversible, fet que comportaria l'ensorrament de la cova. El marge havia de tenir un mínim d'alçada, comprés entre un metre i mig a dos metres com a mínim per evitar que durant la seva construcció, s'enfonsés, amb el consegüent perill de colgar aquell que l'estigués excavant.

La construcció podia ser senzilla o més elaborada, amb un banc a l'interior o nínxols per a endreçar el càntir, una espalmatòria o el berenar. Però calia sempre fer un passadís d'entrada més o menys profund, entre un i dos metres de llargària; obert a l'aire lliure o tancat, arribant així a una mena de cambra que podia ser relativament gran, la majoria dels casos de forma arrodonida. Aquestes cambres podien comunicar-se amb una segona excavada al costat. De la segona meitat del segle XX també se'n poden trobar amb una portella de fusta o metàl·lica per tal d'evitar saqueigs.

Aquestes construccions populars, es van enfonsant lentament degut a l'abandonament del cultiu de les vinyes que justificava la seva utilització, per una banda i molt sovint per la construcció d'urbanitzacions o eixamplaments de camins i corriols. El bosc i les arrels de pins encerclen i envaeixen les seves parets. La manca de manteniment fa que la cúpula es vagi malmetent i apareguin les infiltracions d'aigua.

Bibliografia

BOSCH, Laura (2007). Patrimoni arquitectònic i històric a l'entorn natural; dins L'entorn natural de Cabrils, pàgs. 95 a 106. Ajuntament de Cabrils.

MONTLLÓ, Jordi; FONT, J. (2007). Inventari d'arquitectura rural i popular d'Alella. Inèdit.

